အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာတိုင်း ငယ်စဉ်ကအဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို သတိရမိတတ်ပါတယ်။ အရေအတွက်အနေနဲ့ အဖြစ်အပျက် တစ်ခုရယ်လို့သာ ပြောလိုက်ရပေမယ့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါတော့လည်း မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ အကြိမ်များစွာ နေ့များစွာပြုလုပ်ခဲ့မိတဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုပါ။ သာမန်ကြည့်လျှင် ပြောပလောက်အောင် ကြီးကျယ်လှတယ်ရယ်လို့ မထင်ရပေမယ့် ဘဝတစ်ခုလုံးနဲ့ ဆိုင်တဲ့အရာ အသက်ပါ စတေးပေးဆပ်သွားနိုင်ရတဲ့အဖြစ်ပါလားလို့ နောက်များမှာမှ စဉ်းစားနိုင်ခဲ့တာပါ။ ပြန်လည်တွေးမိကာမှ ကြီးမားလှတဲ့အဖွားရဲ့ကျေးဇူးတရားကို ပိုပြီးတော့လည်း နားလည်လာရပါတယ်။

စာရေးသူငယ်ငယ်က ရောဂါကြီးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ဘူးပါတယ်။ ခေတ်သစ်ဆေးသိပ္ပံနည်းများအရ ဘယ်လိုအမည်တပ်မည်ဆိုတာ မသိပေမယ့် စာရေးသူတို့ကျေးလက်သမားတော်ကြီးများကတော့ အပုတ်တက်ရောဂါလို့ခေါ်ပါတယ်။ စာရေးသူဖြစ်ခဲ့တဲ့ အဲဒီ ရောဂါဟာ အများအားဖြင့်တော့ ညနေမှန်းလွဲပိုင်းအချိန်များမှာ အဖြစ်များပါတယ်။ နေ့စဉ်ဖြစ်တာ မဟုတ်ပေမယ့် တစ်ပတ်တစ်ခါ နှစ်ပတ်တစ်ခါဆိုသလို ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒီရောဂါဟာ အကောင်းသား ဆော့ကစားနေရင်းကပေမယ့်လည်း လုံးဝချက်ခြင်း သတိမေ့မျောသွားတတ်တာမျိုးပါ။ ဒီအချိန်အခါမျိုးမှာ အနီးအနားရှိ အကြောင်းသိသူများက နှာနှပ်ခြင်း ချိုးဖဲ့နှိပ်နယ်ခြင်းစတဲ့နည်းမျိုးနဲ့ သတိပြန်လည်လာအောင် လုပ်ပေးရပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ပေးသူမရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် တစ်ခါတည်း အသက်ပျောက်သွားနိုင်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒီတော့စာရေးသူငယ်စဉ်ကဆို တစ်ယောက်တည်း လွှတ်မထားရဲပါဘူး။ အနီးအနားမှာ လူကြီးတစ်ယောက်ယောက်တော့ အမြဲတမ်းစောင့်ကြည့်နေရတာပါ။ အထူးသဖြင့်တော့ ဒီတာဝန်ကို အဖွားပဲယူတာများပါတယ်။ ဒီကလေးတော့ ဒီတောင်ကကျော်မှာမဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောဆိုကြတဲ့သူများကို အဖွားခမျာ ခွန်းတုန့်ပြန် ရန်တွေ့ရင်း တစ်ဖက်ကလည်းစာရေးသူကို တယုတယ စောင့်ရှောက်ရတာပါ။ ပိုးမွေးသလိုမွေးခဲ့ရတာမို့ ထင်ပါတယ်၊ စာရေးသူအပေါ်မှာ အဖွားထားရှိတဲ့ မေတ္တာစေတနာရဲ့ပမာဏဟာ ပြောပြလို့မရနိုင်အောင် ကြီးမားလှပါတယ်။

ကျန်းမာရေးချူချာလှတဲ့မြေးအတွက် ကြောင့်ကြကြီးမားလွန်းလှတဲ့အဖွားခမျာ သူကိုယ်တိုင်လည်းပဲ ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်လှတာတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် မြေးဖြစ်သူအတွက်ဆိုရင် အဖွားခမျာ သူ့ကျန်းမာရေး မကောင်းတာကိုတောင် ဂရုပြုမိပုံ မရပါဘူး။ အိပ်ရာထဲက မထနိုင်တဲ့အဖွားက ဟိုပြေးဒီလွှား ဆော့ကစားနေတဲ့မြေးအတွက် ပူပင်သောက ဖြစ်နေတတ်ပါသေးတယ်။ မြေးကိုဆေးတိုက်ပြီးပြီလား၊ မြေးဘယ်ရောက်သွားလဲရယ်လို့ တကြောင့်ကြကြ မေးတတ်တဲ့ အဖွားရဲ့စကားသံကို ခုတိုင်ပြန်လည်ကြားယောင်နေဆဲပါ။

ငယ်စဉ်အခါတုန်းကတော့ အဖွားရဲ့အပြုအစု၊ အဖွားရဲ့ဂရုစိုက်မှုကို နှစ်သက်ကျေနပ်ပေမယ့် အဲဒီဆေးသောက်ပြီးပြီလားလို့ မေးတတ်တဲ့ အဖွားရဲ့စကားသံကိုကြားရတိုင်း အဖွားအပေါ် အမြဲတမ်း စိတ်ဆိုးစိတ်ကောက် ဖြစ်ခဲ့မိပါတယ်။ စာရေးသူရဲ့ရောဂါက အရွယ်နဲ့မမျှအောင်ပြင်းထန်တာမို့ ဆေးကိုနံနက်တစ်ကြိမ် ညတစ်ကြိမ် မှန်မှန်သောက်ရပါတယ်။ အချိန်ကာလအနေနဲ့လည်း နှစ်ပေါက်အောင် သောက်ရတာပါ။ သောက်ရတဲ့ဆေးကလည်း နည်းနည်းနောနော မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ့်ကိုမှ တစ်

ဆုပ်တစ်ခဲကြီးပါ။ နောက်ပြီး ဆေးကလည်း အင်မတန်မှကို ခါးသီးလှပါတယ်။ အဆိုးဆုံးကတော့ ဆေးထဲမှာပါဝင်တဲ့ ရှိန်းခို အနံ့ပါပဲ။ ဘယ်လိုရေစက်ကြောင့်ရယ်တော့ မသိပါဘူး၊ စာရေးသူကလည်း ရှိန်းခိုအနံ့ဆိုလျှင် အလွန်မှပဲ မုန်းတီးလှပါတယ်။ ဒီတော့အရသာကလည်းခါး၊ ဆေးတွေကလည်းများ၊ အနံ့ကလည်းဆိုးရွားလှတဲ့ အဲဒီဆေးတွေကို နှစ်ရှည်လများ သောက်နေရတော့ အဖွားရဲ့ဆေးသောက်ပြီးပလားဆိုတဲ့ အသံဟာ စာရေးသူနားမှာ မိုးကြိုးပစ်တဲ့အသံထက်ကိုပဲ အခံရဆိုးလှပါတယ်။ ဆေးသောက်ချိန်ရောက်တာနဲ့ အဖွား မမြင်ကွယ်ရာမှာ တိမ်းရှောင်ဖို့ အမြဲပဲကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ အဖွားခမျာ ဆေးကြောက်တဲ့ မြေးပျောက်ကို အရပ်ကူပါ လူဝိုင်းပါနဲ့ရှာဖွေရတာက အလုပ်တစ်ခုဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။

အသိဉာဏ်နုနယ်သေးတာမို့ အသက်အန္တရာယ်ထက် ဆေးသောက်ရမယ့်အန္တရာယ်ကိုပဲ အဲဒီအချိန်တုံးကတော့ ပိုပြီး ကြောက်ရွံ့မိပါတယ်။ ဆေးသောက်ဖို့ အမြဲတမ်းပဲ အကြောက်အကန်ငြင်းလေ့ရှိတဲ့မြေးရဲ့ရှေ့မှာ ဆေးသောက်ရမှာ ကြောက်လန့်နေတဲ့ မြေးအေပေါ် တစ်ဖက်က ကရုဏာပွားရင်း တစ်ဖက်ကလဲ မြေးရဲ့အသက်အန္တရာယ် ကာကွယ်ဖို့အတွက် အတင်းအကြပ် ဆေးတိုက်မှဖြစ်မဲ့အနေအထားမျိုးမို့ ဆေးခွက်ကိုကိုင်ပြီး မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျလေ့ရှိတဲ့ အဖွားရဲ့ရုပ်ပုံလွှာကို ခုတိုင် မြင်ယောင်နေမိပါသေးတယ်။ 'ငါ့မြေးနားလည်အောင် အဖွားဘယ်လိုပြောရပ့်မလဲကွယ်' ဆိုတဲ့ အဖွားရဲ့ မချိတင်ကဲ စကားသံကိုလဲ ခုတိုင်ကြားယောင်နေဆဲပါပဲ။

ဘေးထက် ဆေးကိုပိုပြီးကြောက်လန့်နေတဲ့မြေးတစ်ယောက်ကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ရှင်းမပြနိုင်လေတဲ့ အနေအထားမျိုးမှာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အဖွားရဲ့ရင်တွင်းခံစားချက်ကို စာရေးသူငယ်စဉ်ကတော့ ဘယ်လိုမှသဘောပေါက် နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဆေးရဲ့အကျိုးအာနိသင်ကို သိနားလည်တဲ့အသိဉာဏ်မျိုး မရှိသေးတဲ့အရွယ်မို့ ဆေးနဲ့ပတ်သက်လာရင် အဖွားကိုလည်းမုန်း၊ ဆေးကိုလည်းမုန်း၊ ကုန်ကုန်ပြောရရင် မကြာမကြာ ရောက်ရောက်လာပြီး ရောဂါအခြေအနေကို ကြည့်ရှုလေ့ရှိတဲ့ ဆေးဆရာကြီးကိုလည်း အလွန်မှပဲမုန်းတီးခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒီလိုဖြစ်ခဲ့တာဟာ အနာဂတ်မှာဖြစ်ပေါ်လာမယ့် အကျိုးဆက်ထက် ယခုလောလောဆယ် ခံစားရတဲ့ ဆေးရဲ့ခါးသီးမှုဒဏ်နဲ့ ဆိုးရွားလှတဲ့အနံ့လောက်ကိုပဲ ဆင်းရဲလို့ မြင်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒီဆေးကို မှန်မှန်မသောက်ခဲ့ရင် အသက်ပါပျောက်သွားနိုင်လောက်တယ်ဆိုတာကို မျှော်ခေါ်ပြီး မသိနိုင်ခြင်းကလဲ အခြေခံ အကြောင်းတစ်ခုပါပဲ။

နောက်တစ်ခုကတော့ဆေးဆရာကြီးများရဲ့ နည်းပညာအရာမှာ အားနည်းခဲ့မှုကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးစွမ်းဘယ်လောက်ပင်ကောင်းစေဦးတော့ လူနာအနေနဲ့ အဲဒီဆေးကိုမသောက်ဘူးဆိုရင် ဆေးရဲ့အာနိသင်ဆိုတာ ဘာမှအသုံးဝင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့်တော့ စာရေးသူ ငယ်စဉ်ကလို အသိဉာဏ်မပြည့်ဝသေးတဲ့လူနာမျိုး၊ ဆေးသောက် ရန်ကြောက်တဲ့လူနာမျိုး အတွက်ဆို ဆေးခါးခါးကို အနံ့ဆိုးရွားစွာနဲ့ သူ့အတိုင်းတိုက်ကျွေးတာထက် အရောင်လည်းလှပ၊ အနံ့လည်းမွှေးမြ၊ အပေါ်ကလည်း သကြားအုပ်ထားတဲ့ဆေးမျိုးကို တိုက်ကျွေးရင်ပိုပြီး အဆင်ပြေမှာပါ။ အနောက်တိုင်းဆေးများမှာတော့ နည်းပညာက ကောင်းမွန်လေတာမို့ အတွင်းကအလွန်ခါးသီးလှတဲ့ ခါးပတ်ကြားလို ဆေးမျိုးကိုတောင်မှ အပေါ်ကသကြားအုပ်၊ အရောင်အသွေး လှလှကလေးနဲ့ ထုပ်လုပ်ထားလေတာမို့ သောက်ချင်စဖွယ်ဖြစ်လို့နေပါတယ်။

တကယ်တော့မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးတွေဟာ တကယ့်စစ်စစ်သဘာဝပစ္စည်းများနဲ့ထုတ်လုပ်တာမှန်မယ်၊ ကျွမ်းကျင်တဲ့ သမားတော်များရဲ့လမ်းညွှန်မှုနဲ့ စားသုံးမယ်ဆိုရင် အလွန်မှပဲထိရောက်လှပါတယ်။ သို့ပေမယ့် မသမာသောစီးပွားရေးသမားအချို့နဲ့ ယောင်ဝါးဝါးတတ်ယောင်ကား သမားအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကြောင့် မျက်နှာငယ်နေရပါတယ်။ ဒီအထဲ ထုတ်လုပ်တဲ့နည်းပညာကလည်း ညံ့ဖျင်းလေပြန်တော့ ပို၍ပင်လူနာနဲ့ အလှန်းကွာဝေးသွားသလို ဖြစ်ရပြန်ပါတယ်။

စာရေးသူတို့ရဲ့နည်းပညာချို့ယွင်းမှု၊ ဓနအင်အား မပြည့်စုံမှုနဲ့ ကိုယ့်ပစ္စည်းရဲ့အရည်အသွေးကောင်းတွေကို ထိထိရောက်ရောက် မဖော်ထုတ်နိုင်မှုတွေဟာ တကယ်တော့ ဆေးပညာနယ်ပယ်မှာသာ မကပါဘူး။ အခြားသောစီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး စတဲ့နယ်ပယ်တွေမှာလဲ အလားတူဖြစ်နေတာကို ဂရုထားကြည့်ရင် တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တကယ့်စစ်စစ် ပစ္စည်းရဲ့ အရည်အသွေးကတော့ ကောင်းတာမှန်ပါရဲ့၊ သို့ပေမယ့် အဲဒီပစ္စည်းကိုသုံးစွဲသူများက မှန်မှန်ကန်ကန် မသုံးတတ်ခဲ့ရင်၊ သုံးစွဲဖို့လမ်းညွှန်သူတို့အနေနဲ့ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာခဲ့ရင်၊ နောက်ပြီး အလားတူပစ္စည်းမျိုးကို အတုထုတ်လုပ်သူတွေရှိနေတာကြောင့် ပစ္စည်း

တုတွေ သုံးစွဲမိခဲ့ရင် အစစ်အမှန်ပစ္စည်းတွေအပေါ်မှာပင် အပြစ်မြင်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကလဲ ဖြစ်တတ်တဲ့သဘာဝ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေအထားမို့ အပြစ်မြင်သူကို အပြစ်တင်စရာတော့လဲ မဟုတ်ပါဘူး။

သို့ပေမယ့် အပြစ်မြင်သူအနေနဲ့ အပြစ်တင် မစောမိရန်တော့ အမှန်ပဲ လိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုမှမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ရဲ့ အသိဉာဏ်က မမီလေတာမို့ အစစ်အတုခွဲခြားနိုင်တဲ့အနေမျိုး မရှိဘူးဆိုရင်၊ ဒါမှမဟုတ် တကယ့်အစစ်အမှန် ပစ္စည်းကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က တစ်ခါမှ လက်တွေ့ကျကျ မသုံးခဲ့ဘူးသေးတာကြောင့် နားလည်လက်ခံနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး မရှိသေးဘူးဆိုရင်၊ အတုတွေလောက်ကိုသာ သုံးစွဲခဲ့ဘူးရုံမျှနဲ့ ဒီပစ္စည်းအမျိုးအစားဆိုရင် ဒီနည်းချည်းနေမှာပဲလို့ လေ့နံ့ခါးထစ် စွဲမှတ်သွားခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ တကယ့်အစစ်အမှန်ပစ္စည်း၊ အရည်အသွေးကောင်းမွန် မှန်ကန်တဲ့ပစ္စည်းမျိုးနဲ့ လွဲသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာ အထူးသတိထားရမည့် အချက်ပါ။ လူတိုင်းဟာ အမှားမကင်းနိုင်ဘူးဆိုပေမယ့် ပြုပြင်လို့ရတဲ့အမှားမျိုးဆိုလျင်တော့ မထောင်းသာလှပါဘူး။ တကယ်လို့ တစ်ကြိမ်တစ်ခါပင် မှားတာဖြစ်စေဦးတော့၊ အဲဒီမှားလိုက်တဲ့အမှားဟာ နောင်တပူပန်မှု ဖြစ်ရုံမှတစ်ပါး ဘယ်လိုမှဖန်တီးပြုပြင်တည်ဆောက်လို့ မရနိုင်လောက်တဲ့အမှားတစ်ခုဖြစ်သွားခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ အလွန်မှပဲဝမ်းနည်းစရာ ဖြစ်ရပါလိမ့်မယ်။

အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာတိုင်း ငယ်စဉ်ကအဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို မကြာခဏသတိရမိတယ်ရယ်လို့ အစမှာပြောခဲ့ပါတယ်။ ခုတစ်ခါလဲ ဒီအကြောင်းလေးကို ထပ်မံသတိရမိလာပါတယ်။ အကြောင်းအရာအနေနဲ့ တစ်ထပ်တည်း မဟုတ်သော်လည်း ခံစားမိပုံခြင်းကတော့ တစ်ထပ်တည်းနည်းပါး ဖြစ်လေမလားပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားမလို အားမရဖြစ်ရတာ၊ တစ်ဖက်သားကို ကရုဏာဖြစ်ရတာ၊ ဒါတွေရဲ့ အကျိုးဆက်ရသဟာ ထပ်တူမကျနိုင်တောင် ထပ်တူမျှ ပင်ပန်းမှုဖြစ်ရတယ်လို့ဆိုနိုင်မှာပါ။

ဒီမှာတော့ ဘာသာရေးနဲ့ဆက်နွယ်နေတာမို့ ပိုပြီးသိမ်မွေ့သလို ပိုပြီးလဲကျယ်ပြန့်တယ်လို့ပြောရမှာပါ။ စာရေးသူကိုယ်တိုင်က ကိုယ်ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေတဲ့ဘာသာမှာ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ လေ့လာဘူး၊ လက်တွေ့ကျကျလည်း ကျင့်သုံးခဲ့ဘူး၊ ဓမ္မရသကိုလဲ အတန်အသင့်ခံစားခဲ့ဘူးလို့ အကြွင်းမဲ့လေးလေးနက်နက်ယုံကြည်မှု အပြည့်ရှိသူ တစ်ဦးပါ။ သို့ပေမယ့် ကိုယ်လေ့လာတွေ့ကြုံခံစားဘူးသမျှလေးတွေကိုတောင်မှပဲ သူတစ်ပါးတွေကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ နားလည်သဘောပေါက်အောင် ပြောပြနိုင်လောက်တဲ့စွမ်းရည်ရှိသူတစ်ဦးတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီတော့ငယ်စဉ်က ဆေးသောက်ဖို့ ပျင်းကြောက်တဲ့မြေးရဲ့ရှေ့မှာ မြေးတစ်ယောက်ဆေးကို လိုလိုလားလားသောက်ချင်လာအောင် ဘယ်လိုပြောရပ့ါမလဲလို့စဉ်းစားရင်း ဆေးခွက်ကလေးကိုကိုင် မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျနေရှာတဲ့ အဖွားရဲ့ရင်တွင်းက ခံစားချက်ကို စာနားလည်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအတွက် တမလွန်က အဖွားကို ငယ်စဉ်က မသိနားမလည်ခဲ့မှုအတွက် ကြားနိုင်မည်ဆိုပါက တောင်းပန်စကားဆိုချင်နေမိပါသေးတယ်။

"ခု ကျွန်မတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို မသွားတော့ဘူး။ အခြားဘာသာဘုရားကျောင်းကိုပဲသွားတော့တယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကိုသွားရတာ စိတ်ချမ်းသာမှု မရဘူး။ ဘုရားကျောင်းကိုသွားတာက စိတ်ချမ်းသာတယ်။ ကျွန်မတို့ ဘာသာတရားကို ကိုးကွယ်တယ်ဆိုတာ အနည်းဆုံး စိတ်ချမ်းသာမှုလေးတော့ရမှ၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် ငွေကုန် အချိန်ကုန်ပြီး ကိုးကွယ်နေရတာ ဘာအဓိပ္ပါယ်ရှိတော့မှာလဲ" ဆိုပြီး သူ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးက သူ့ဆီကိုဖုန်းဆက်တဲ့အခါမှာ ပြောတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း စာရေးသူနဲ့ရင်းနှီးတဲ့ ဒကာတစ်ဦးက ပြန်ပြောပါတယ်။ အဲဒီ သူ့မိတ်ဆွေဟာ အရင်ကဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်လာရင် ရှေ့တန်းကနေ တက်တက်ကြွကြွ လိုအပ်ရာကို ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ လှူဒါန်းမှုမှာ ရက်ရောသလို ဘုရားကျောင်းကန်များရဲ့ ဝေယျာဝစ္စဆိုရင်လဲ အားတက်သရော ရှိခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ဆိုတာကိုလည်း ပြောပြပါတယ်။

ဘာသာရေးနဲ့နီးနီးစပ်စပ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ခုလိုအမြင်များပြောင်းလွဲသွားခြင်းဟာ သာမန်ကြည့်ရင် အရေးမကြီးလောက်ပါဘူးလို့ ထင်စရာရှိပေမယ့် ဂရုပြုကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ အထူးပင်ဂရုထားစရာများကို တွေ့ရမှာပါ။ ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒီနဲ့အလားတူတဲ့စကားမျိုးကိုကြားမိတာ ဒါပထမဆုံးအကြိမ် မဟုတ်တော့ပါဘူး။ အရင်ကလဲ နှစ်ကြိမ်ခန့်လောက် ကြားမိခဲ့ဘူးပါတယ်။ စာရေးသူနဲ့လက်လှမ်းမီတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာတောင် ခုလောက်ထိ အကြိမ်ကြိမ်ကြားရဘူးတယ်ဆိုရင် စာရေးသူလက်လှမ်းမမီနိုင်တဲ့ ကျန်ပတ်ဝန်းကျင် ကျယ်ကြီးထဲမှာဆို ခုလိုသဘောထားတွေ ဘယ်လောက်ရှိနေပြီလဲလို့ မတွေးတောပဲ မနေနိုင်အောင်ဖြစ်ရပါတယ်။ ဘာသာသာသနာနဲ့ကွာလှန်းသူ၊ မထိမတွေ့ဘူးသူများရဲ့ သဘောထားအမြင်မျိုးဆိုရင်

တော့ ခုလောက်ထိ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားမိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာသာသာသနာနဲ့ ရင်းနှီးသူများရဲ့သဘောထား အမြင်များဖြစ်တယ်ဆိုတာကြောင့် စဉ်းစားတွေးတောမိရသလို စိတ်မကောင်းခြင်းကြီးစွာလဲ ဖြစ်ရတာအမှန်ပါ။

ဒီလိုသဘောထားတွေပြောင်းလဲရတာဟာ ပြောင်းလဲသူရဲ့သဘောထားခံယူချက် မခိုင်မာမှုကြောင့်လား၊ ဒါမှမဟုတ် ခုလိုသဘောထားတွေပြောင်းလဲလေအောင် ပံ့ပိုးဖန်တီးလေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကြောင့်လားဆိုတာ ဆန်းစစ်ကြည့်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ အရိယာနယ်ပယ်သို့ မရောက်သေးသူတို့ရဲ့သဘောထားဆိုတာ ဒီလိုပါပဲ၊ သိပ်ပြီးခိုင်မာလှတာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ ကျွန်းဂန်တွေကိုးကားပြီး အလွယ်တကူပြောလို့တော်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ နောက်ပြီး သာသနာကြီးက ဆုတ်ကပ်ခေတ်ကို ရောက်နေပြီလေ၊ ဒီတော့လဲ သာသနာကိုယုံကြည်ကိုးကွယ်သူတွေ ယုတ်လျော့လာတာလဲ မဆန်းပါဘူးရယ်လို့ လူမဟန်ကံချ အညံ့ခံဝါဒ၊ အပျက်မြင်ဝါဒ၊ လက်ကိုင်စွဲတာမျိုးနဲ့ဖြေသိမ့်လို့လဲ သဘာဝကျမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ကောင်းသထက်ကောင်းတာတွေကို ရှာဖွေနေကြ၊ လက်ခံလာကြတဲ့ခေတ်မှာ ကိုယ့်ဆီကကောင်းတဲ့အရာတွေကို အများသိအောင် မထုတ်ဖော်နိုင်တဲ့ မိမိတို့ရဲ့ ဖျင်းအနံ့ချာမှုကိုကာကွယ်ဖို့ ဆုတ်ကပ်ဆိုတာကို ရိုးမယ်ဖွဲ့ ရမယ်ရှာတဲ့ နုံချာချာအယူအဆကို ခဝါချဖို့အချိန်လဲ ရောက်နေပါပြီ။ ကမ္ဘာပေါ်ကအချို့ဝါဒတွေက ဘယ်ရာစုမှာဖြင့် သူတို့ဝါဒဟာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေရဲ့ဘယ်နှစ်ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုကျော်ကြားအောင်မြင်သူတွေကို ဘယ်လိုစည်းရုံးရမယ် စသဖြင့် အတက်စိတ်နဲ့လှုပ်ရှားနေကြချိန်မှာ စာရေးသူတို့အနေနဲ့ ကံကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပြီး အကျစိတ်၊ အငုံ့စိတ် ၊ အပျင်းစိတ်၊ အဖျင်းစိတ်နဲ့ ဘာသိဘာသာ သွားနေကြမယ်ဆိုရင်တော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာလည်း တစ်ချိန်တုန်းကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတစ်ခုပေါ့လို့ ယုံတမ်းစကား ပြန်ပြောပြရသလို ဖြစ် သွားပါလိမ့်မယ်၊ ဒီအဖြစ်မျိုးကို အဝေးကြီးမှာ ရှာစရာ မလိုပါဘူး။ အိမ်နီးနားက အင်ဒိုနီးရှား မလေးရှားတို့ကို တစ်ချက် စောင်းငဲ့ကြည့်ရင်ကိုပဲ တွေ့ရမှာပါ။

နောက်ပြီး ဒီလိုသဘောထားအမြင်တွေပြောင်းလွဲသွားမှုမျိုးဟာ ဘာသာသနာအတွက်လဲအပေါင်းလက္ခဏာ မဆောင်သလို ပြောင်းလဲသွားသူအတွက်လဲ အင်မတန် နစ်နာလှပါတယ်။ ကုန်ရှုံးရင် တစ်ခေါက်၊ လင်ယူမှားရင် တစ်သက်လုံး မှောက်၊ ကိုးကွယ်မှု မှားရင်တော့ တစ်သံသရာလုံးမှောက်ဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကားဟာ သာမန်လေး မဟုတ်ပါဘူး။ အလွန်မှ တန်ဖိုးကြီးလေးနက်ပါတယ်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်သူတို့အနေနဲ့ တစ်ခေါက်တလေ အမှားအယွင်းဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒီအမှားကို သင်ခန်းစာယူပြီး နောက်နောက်ရောင်းဝယ်မှုတွေမှာ ချောမွေ့အဆင်ပြေအောင် လုပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်၊ လင်ယူမှားရင် တစ်သက်လုံးမှောက်ဆိုတာကလဲ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကို အလွန်တန်ဖိုးထားတဲ့ စာရေးသူတို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်သာပါ။ ဒီလိုပြောတော့ တစ်လင်မကောင်း တစ်လင်ပြောင်းပေါ့ဆိုပြီး လွယ်လင့်တကူကွဲကြပြဲကြ၊ နောက်တစ်ယောက်နဲ့တွဲကြဆိုတဲ့ အနောက်ပုံစံမျိုးကို အတုယူရမယ်လို့ တိုက်တွန်းခြင်းမဟုတ်ပါဘူး။ ပြောလိုတာက တစ်သက်လုံးမှောက်ဆိုပေမယ့် အကောင်းဆုံး ဖြစ်မလာနိုင်သည့်တိုင် အတန်အသင့်ညှိနှိုင်းကြံဆ အဖြေရှာလို့ရနိုင်သေးတယ်ဆိုတာကိုပါ။

ကိုးကွယ်မှုမှားရင် တစ်သံသရာလုံးမှောက်ဆိုတဲ့စကားကတော့ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းကို ဆင်ခြင်သတိထားရမည့် အချက်ပါ။ တချို့အယူဝါဒတွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မြင်လေးလောက်ကိုကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့သိပ်ပြီး မခြားနားလှပေဘူးလို့ ထင်စရာပါ။ သို့ပေမယ့် ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့အခြေခံဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအကျိုးဆက်နွှယ်မှုဆိုတာလောက်ကိုတောင် ယုံကြည်မှု မရှိတာကို တွေ့ရမှာပါ။ အကြောင်းအကျိုးကို မယုံကြည်သူများအတွက် နောက်ဆက်တွဲရလဒ်က သိနားလည်သူများအတွက် ကြောက်မက်ဖွယ်ပါ။ နောက်ပြီး တချို့အယူအစွဲပြင်းထန်လှတဲ့ဘာသာများမှာ အဝင်သာရှိပြီး အထွက်မရှိနိုင်တဲ့အနေမျိုးကိုလဲ ကြိုတင်သိထားဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်နိုင်ငံလည်းဖြစ်၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကလည်း အားကောင်းလို့ မသိသာလှပေမယ့် သူတို့အားကောင်းတဲ့နေရာများမှာ ကိုယ့်ယုံကြည်မှုကိုတောင် ထင်ရှားပြဖို့ မလွယ်လှတာကို ပြင်ပကမ္ဘာကို ထွက်ခွါဘူးသူများအနေနဲ့ သတိထားမယ်ဆို သိပါလိမ့်မယ်။ ရုန်းမထွက်နိုင်လောက်အောင် တုတ်နှောင်တတ်တဲ့အရာမျိုးတွေကို အချိန်နှောင်းမှသိခဲ့မယ်ဆိုရင် ဝမ်းနည်းယုံမှတစ်ပါး ဘာမှတတ်နိုင်လေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်အများစုအနေနဲ့ အချော့ကြိုက်၊ အပျော်ကြိုက်၊ အလွယ်ကြိုက်အဆင့်ထက် မပိုကြသေးပါဘူး။ ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရတဲ့ဘဝမှာ အတန်အသင့် အတွေ့အကြုံလေးတွေရှိခဲ့လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အတော်အတန် ရင့်ကျက်နေပြီရယ်လို့လဲ ထင်တတ်ကြတာကလဲ သဘာဝပါ။ ဒီလိုရင့်ကျက်ပြီထင်လေတာကြောင့်လဲ ကိုယ့်ရဲ့အတွေးအထင် အယူအဆတွေဟာ မမှားနိုင်

လောက်ဘူး၊ အမှန်တွေပဲရယ်လို့လဲ ထင်တတ်ကြပြန်ပါတယ်။ ဒီအယူအဆတွေဟာ အရမ်းကာရော တွေးထင်ယူဆခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ လက်တွေ့ဘဝအတွေ့အကြုံနဲ့ အသိဉာဏ်ကိုအခြေခံပြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တာရယ်လို့လဲ ကိုယ့်အယူအဆကို ကိုယ့်ဟာကို ထောက်ခံဆင်ခြေလည်း ပေးတတ်ပြန်ပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ထည့်သွင်း မစဉ်းစားမိတဲ့အချက်က ကိုယ့်ရဲ့အတွေးအထင်အယူအဆဟာ ကိုယ့်ရဲ့အသိဉာဏ်ဘောင်လေး အတွင်းမှာပဲ အခြေခံခဲ့ခြင်းဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုပါ။ တကယ့်ပါရမီရှင်များကလွဲရင် အများစုအနေနဲ့ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းလှတဲ့ ကိုယ့်အသိဉာဏ် စည်းဘောင်လေးအတွင်းကနေ ဖောက်ထွက်ပြီး မစဉ်းစားနိုင်ကြဘူးဆိုတာကို နားလည်ထားဖို့ လိုပါတယ်။ ကမ္ဘာက အသိအမှတ်ပြုလေးစားလောက်တဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ၊ အတွေးခေါ်ပညာရှင်ကြီးတွေ အမြောက်အများ မပေါ်နိုင်ခဲ့တာဟာ သာမန်သူတို့အသိဉာဏ်ရဲ့ အကန့်အသတ်ကို ထင်ရှားပြတဲ့ သက်သေကောင်းတစ်ခုပါ။ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန်သည် ဆိုပစေဦးတော့။ ကန့်သတ်ဘောင်ဆိုတာ အတိုင်းအတာရှိတဲ့အရာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အတိုင်းအတာ မှန်သမျှဟာလဲ အဆုံးအပိုင်းခြားမဲ့ မဟုတ်လို့ တကယ့်စစ်မှန်တဲ့ (ဧကန္တ)ပန်းတိုင် မဟုတ်နိုင်ပါဘူး။

အချော့ကြိုက်၊ အပျော်ကြိုက်၊ အလွယ်ကြိုက်တွေအတွက် ချော့သူ ဖြေဖျော်သူနဲ့တွေ့ခဲ့ရင်၊ အလွယ်နည်းနဲ့တွေ့ခဲ့ရင် အဲဒီဖက်ကို အလွယ်တကူနဲ့ တိမ်းညွတ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုအခါမျိုးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကာကွယ်လို၊ ကိုယ့်သိက္ခာကို မြှင့်တင်လိုတဲ့အနေနဲ့ ကိုယ့်ရွေးချယ်မှုဟာ မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြဖို့ တရားခံကိုလဲရှာဖွေတတ်ပါသေးတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့အတ္တက ကိုယ့်ကို ပြန်လည်လှည့်စားခြင်းလို့ ပြောရမှာပါ။ ဒီအခါမျိုးမှာ ကိုယ့်အတ္တသဘောမှန်ကို ကိုယ်ပြန်ပြီး မမြင်နိုင်ခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ အစွန်းတစ်ဖက်ကိုရောက်သွားပေမှာ အမှန်ပါပဲ။ အတ္တရဲ့အဖုံးအကာဟာ အလွန်ပါးလွှာလွန်းတာကြောင့် ပြန်လည်မြင်ယောင်နိုင်ဖို့ခက်ခဲလှပါတယ်။ မဆုံးနိုင်တဲ့အန္တရာယ်တွေကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်။ ကတ္တရာလမ်းပေါ်က Black ice ကို ပုံဆောင်ပြောနိုင်မလားပါ။ မြင်နိုင်ဖို့ခက်ခဲသလို အန္တရာယ်လဲ ကောင်းကောင်းပေးတတ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့စကားတစ်ခွန်းကို သတိရမိပါတယ်။ တစ်ချိန်မှာ ဥပါလိသူကြွယ်ဟာ သူ့ရဲ့အယူဝါဒများနဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓကို နှိပ်ကွပ်မယ်ဆိုပြီး ဗုဒ္ဓရှိရာကိုရောက်လာပါတယ်။ ဥပါလိဆိုတာ တိတ္ထိတွေရဲ့ဒကာတစ်ဦးဖြစ်သလို အားထားရတဲ့ တပည့်တစ်ဦးလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပါလိဟာ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ ဗုဒ္ဓထံလာခဲ့တာပါ။ ဗုဒ္ဓနဲ့တွေ့ဆုံဆွေးနွေးအပြီးမှာတော့ ဗုဒ္ဓအပေါ် အားကိုးယုံကြည်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်သူဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့တပည့်သားတစ်ဦးအဖြစ် ခံယူပါကြောင်း၊ ရာသက်ပန် ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မည့် ဥပါသကာတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်ယူစေချင်ပါကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ဗုဒ္ဓက 'ဥပါလိ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို ခုလိုအလွယ်တကူ မပြောင်းသင့်ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် သင်တို့လိုထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး အနေနဲ့ ဆိုရင် သာ၍ပင် ဂရုထားသင့်ကြောင်း' မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ တရားသော မတရားသောဆိုတာနောက်မှာထား နောက်လိုက်များရေးကိုသာ ဦးစားပေးအလေးထားလေ့ရှိတဲ့ အချို့ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များရဲ့ အယူအဆနဲ့တော့ ကွာခြားလွန်းလှတာကိုတွေ့ရမှာပါ။ နောက်ပြီး ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုဆိုတာ ဘယ်လောက်အရေးကြီးကြောင်းကိုလဲ ဗုဒ္ဓရဲ့ အထက်ပါ စကားကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းစဉ်းစားကြည့်ရင် သိနိုင်မှာပါ။

အစဉ်အဆက် လက်ခံယုံကြည်မှုကနေ လမ်းခွဲဖောက်ထွက်လိုသူတစ်ဦးအနေနဲ့ ကိုယ်လက်ခံလိုက်နာကျင့်ကြံမည့် ဝါဒသစ်ကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် နက်နက်နဲနဲ စူးစမ်းဖို့ အမှန်ပဲလိုအပ်ပါတယ်။ လေးလေးနက်နက် မစူးစမ်းပဲ အပေါ်ယံ အကာပိုင်းလွှာလောက်ကိုပဲရှုမြင်ပြီး အမှန်တစ်ခုလို့ လက်ခံလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ အသိဉာဏ်နဲ့နည်းရာရောက်လေမှာ အမှန်ပါပဲ။

ဘာသာတရားကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်သူတို့အနေနဲ့ သတိပြုရမည့်အချက်တစ်ခုကိုလဲ ပြောချင်ပါသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ဓမ္မကို သတ်သတ်စီမြင်အောင် ကြည့်တတ်ဖို့ပါ။ အကိုးကွယ်အဆည်းကပ်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ်ကိုးကွယ်တဲ့ဓမ္မနဲ့ တစ်ခုတည်း တစ်ထပ်တည်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုပါ။ စာရေးသူတို့အများစုအနေနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ဓမ္မကို ရောထွေးပြီး မြင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ဓမ္မကို ခွဲခြားပြီးမမြင်လေတာကြောင့် ဓမ္မရဲ့တန်ဖိုး၊ ဓမ္မရဲ့အရည်အသွေးကို ဆုံးဖြတ်ရာမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပဓာနထားပြီး ရှုမြင်တတ်ကြပါတယ်။ ဓမ္မရဲ့အရောင်ဟာ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာ ထင်ဟပ်နိုင်ပေမယ့် အဲဒီထင်ဟပ်တဲ့ဓမ္မရဲ့ ပမာဏဟာ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ အတိုင်းအတာ ဘယ်လောက်ရှိလေသလဲ ဆိုတာကတော့ အမှန်အတိုင်းသိမြင်နိုင်ဖို့ ခက်ခဲလှပါတယ်။ ဒီတော့

ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်တာမို့၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဘာသာရေး သာသနာရေးမှာ ရှေ့တန်းကနေ မားမား မတ်မတ် ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုနေတာမို့၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ နာမည်ကျော်ကြားထင်ရှားသူမို့ စတဲ့စတဲ့အကြောင်းများနဲ့ တရား ပြည့်ဝသူ ဖြစ်မှာပဲရယ်လို့ တရားသေစွဲယူမှတ်ထင်လို့ ရနိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုပြောရတာက အဲဒီလိုမှတ်ထင်တာဟာ အပြစ်တစ်ခု မဟုတ်ပေမယ့် ကိုယ်ထင်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်လေးစားကြည်ညိုထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ကိုယ်ထင်ထားသလောက် မဟုတ်ခဲ့ရင်၊ နောက်ပြီး ကိုယ်ထင်မှတ်မထားတဲ့ မဖွယ်မရာအမူအယာတွေ ပြုလုပ်လာခဲ့ရင်၊ အဲဒီလို ကိုယ်အထင်ကြီး ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုအကြောင်းပြုပြီး တကယ့်တရားအမှန် ဓမ္မစစ်စစ်အပေါ်မှာ အထင်အမြင်လွဲသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ် ကြီးတွေတောင်မှ ဒီလိုဖြစ်တယ်ဆိုတော့ သူတို့ကျင့်သုံးတဲ့တရားဆိုတာက ဘာလဲဆိုပြီး မမှန်ကန်တဲ့ အကြောင်းကိုအခြေပြုပြီး တရားအမှန်အပေါ်မှာ မေးခွန်းထုတ်လာနိုင်ပါတယ်။ သံသယတွေလဲ ပွားလာနိုင်ပါတယ်။ ထားသင့်တဲ့သံသယဟာ အမြင်မှန် ရဖို့ အထောက်အပံ့ကောင်းဖြစ်ပေမယ့် မှားယွင်းတဲ့သံသယမျိုးကတော့ အမှန်တရားနဲ့ အလှန်းဝေးကွာသွားစေနိုင်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ဓမ္မဆိုတာ သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာ ရှိသောမရှိသောထက် ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဘယ်လောက်ကိန်းတည်နေပြီလဲ ဆို တာကို ပိုပြီးပဓာနထားရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးတို့အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးဆန်းစစ်နေခြင်းထက် ကိုယ့်အရည်အသွေး ကို မြင့်သထက်မြင့်အောင် မြှင့်တင်ရမယ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်အရည်အသွေးကိုမြှင့်တင်ရာမှာလဲ အဓိကကျသူဟာ ကိုယ်ကိုယ် တိုင်သာပဲဖြစ်ပါတယ်။ တခြားတစ်ပါးသူများအနေနဲ့ အထောက်အပံ့မျှလောက်သာ ပေးနိုင်မယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်းရှင်းဆိုရရင် တော့ ကိုယ့်အကြံအစည် အပြောအဆိုအပြုအမူများရဲ့နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးရလဒ်ကို ကိုယ်ပဲရယူပိုင်ဆိုင်ရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းလျှင်လည်း ကိုယ်စံရမှာဖြစ်သလို မကောင်းလျှင်လည်း ကိုယ်ပဲခံရမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကမ္မနိယာမရဲ့ မလွဲမှားနိုင်တဲ့ စံညွှန်းတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။

ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုတစ်ခုမှာ ကမ္မနိယာမရဲ့အခြေခံဟာ အရေးကြီးတဲ့အချက်တစ်ခုမို့ အထူးသတိပြုမိဖို့လိုသလို နက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း စဉ်းစားမိဖို့လဲလိုပါတယ်။ ကိုယ့်အပြုအမူ အပြောအဆိုများရဲ့နောက်ဆက်တွဲရလဒ်ကို အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက် က အစားထိုးခံယူမယ်ဆိုတာမျိုးဟာ အချောင်သမားတွေကို မြူဆွယ်တဲ့ အချောင်သမားပျော် ဝါဒသာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ နောက် ပြီး ဒီဝါဒမျိုးမှာ ယာယီပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ရှိကောင်းရှိမှာဖြစ်ပေမယ့် စစ်မှန်တဲ့ ထာဝရငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာကတော့ ရှိနိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ပျော်ရွှင်မှုကို အလေးပေးလွန်းရင်ဖြင့် ငြိမ်းအေးမှုကနေ ဝေးသထက် ဝေးသွားတတ်ပါတယ်။

တခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အစီအရင်အဆုံးအဖြတ်အတိုင်းသာ ငြင်းဆန်ပိုင်ခွင့်မရှိပဲ လက်ခံလိုက်နာရမယ်ဆိုတဲ့ ဝါဒမျိုးကတော့ လူသားတစ်ဦးစီရဲ့ကိုယ်ပိုင် စွမ်းရည်ကို အညွန့်တုံးစေတဲ့ဝါဒ၊ လူ့စွမ်းရည်ကို ဥပေက္ခာပြုလျစ်လျူရှုတဲ့ ဝါဒသာ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒီဝါဒမျိုးမှာတော့ အကြောက်တရားက ရှေ့တန်းမှာ ရှိနေ တတ်ပြန်ပါ တယ်။ ဝါဒနဲ့ဝါဒရှင်ကို ဆန်းစစ်ဝေဖန်ခြင်းသည်ပင် မဟာအမှားအယွင်းကြီးတစ်ခု၊ ပြစ်မှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်ရပြန်ပါတယ်။ အကြောက်တရားဆိုတာ ဘယ်သောအခါမှာမှ အသိဉာဏ်အမှန်တရားကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဝါဒတွေမှာ တချို့က ချော့လွန်းလျော့လွန်းနဲ့ အပျော့ဆွဲမှာ အားကောင်းသလို၊ တချို့ကြ တင်းလွန်း၊ ပြတ်လွန်းပြီး အကြပ်ကိုင်မှုမှာ အင် အား ကောင်းလွန်းတတ်ကြပါတယ်။ သာယာညွတ်နူးဖွယ်တွေချည်းကိုသာ အခြေခံမယ်ဆိုရင် လောဘတွေ ပွားနိုင်သလို၊ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်မှုတွေကို အခြေပြုခဲ့မယ်ဆိုပြန်ပါရင်လဲ ဒေါသတွေ ပွားသထက် ပွားများနိုင်ပြန်ပါတယ်။ လောဘ, ဒါမှ မဟုတ်, ဒေါသကို တိုးပွားစေတဲ့ နည်းစနစ်ကိုအခြေပြုတဲ့ ဘယ်သတ္တလောက အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဆီကမှ စစ်မှန်ငြိမ်းချမ်းတဲ့ ရလဒ်အဖြေကောင်း ထွက်တယ်ဆိုတာ မရှိခဲ့ဘူးပါဘူး။ နောင်လဲ ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာသာဝါဒဆိုတာက လူသား အချင်းချင်းအကြား စစ်ကင်းဖို့ အားပေးရမှာပါ။ စစ်ခင်းဖို့ အသားပေးရမှာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အဲ တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ရင်တွင်းက စစ် တလင်းပြင် ကင်းစင်ဖို့ သင်ပြတဲ့ဝါဒမျိုးကတော့ မြတ်မှ မြတ်လှစွာသောပေါ့။

လူနာ,ဆေးနဲ့ သမားကြားမှာ သမားလိမ်ကြောင့် ဆေးစွမ်းမထက်နိုင်ဖြစ်ရတာမျိုးတွေ၊ သမားပင်ကျွမ်းကျင်သော်လည်း ဆေး တုတွေဖြစ်နေတာကြောင့် ရောဂါမပျောက်နိုင်ဖြစ်ရတာမျိုးတွေရှိသလို ဘာသာရေးနယ်ပယ်မှာလည်း တရားတုတွေ ဆရာတု တွေကြောင့် အစစ်အမှန်တရားတွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍက ပျောက်နေသလိုမျိုးလဲဖြစ်တတ်ပါသေးတယ်။ အဲ သမားတွေရဲ့နည်းပညာ

ချို့ယွင်းမှုကြောင့် စားသုံးချင်စရာ မဖြစ်လေတဲ့ ဆေးစစ်စစ်တွေလို ဆရာတွေရဲ့ နည်းပညာချို့ယွင်းမှုကြောင့် အရောင်မှိန်နေရတဲ့ တကယ့်အစစ်အမှန် ဓမ္မဆိုတာလဲရှိနိုင်လေရဲ့လို့ ကောင်းကောင်းသဘောပါက်ပြီး ဆရာသမားများဖက်ကလဲ ဘယ်လိုပြုပြင်ကြမလဲလို့ စဉ်းစားကြ နည်းလမ်းရှာကြဖို့လိုပါလိမ့်မယ်။ အကိုးကွယ်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ အားထားယုံကြည်လောက်စရာ အရည်အသွေးတစ်ခုတော့ရှိပါမှ တော်ပေလိမ့်မယ်။ သမားရိုးကျ ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူအတွက် သမားရိုးကျနည်းနိဿယ အဆုံးအမများလောက်နဲ့ ကျေနပ်နိုင်ကောင်း ကျေနပ်လောက်ခန့်ရှိပေမယ့် သမားရိုးကျမဟုတ်သူများအတွက်တော့ နည်းဟောင်းဆိုတာ ကောင်းပင်ကောင်းသော်လည်း အသုံးမတည့်တဲ့ အကောင်းသာဖြစ်ပေလိမ့်မယ်။

ပြောခဲ့တာတွေများပြီမို့ နိဂုမ်းစကားဆိုချင်ပါတယ်။ ပြောခဲ့သလိုပါပဲ။ ဘာသာရေးဆိုတာအလွန်ကျယ်ပြန့်သလို သိပ်ပြီးတော့လဲ သိမ်မွေ့နက်နဲပါတယ်။ ပိုပြီးစစ်မှန်ခိုင်မာလေလေ၊ ပိုပြီးသိမ်မွေ့နက်နဲလေလေပါပဲ။ တကယ့် သဒ္ဓမ္မ–တရား စစ်စစ်ဆိုတာ စကားလုံးအလှ ဝေါဟာရတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဝေါဟရလွန်နယ်ပယ်မှာ ရှိပါတယ်။ (ဝေါဟာရ) စာ,စကားလုံးလွန် သဘာဝတရားတွေဆိုတာ စာလုံး,စကားလုံးနဲ့ဖော်ပြဖို့ ခက်ခဲလှပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ပြုကျင့်လိုက်နာလို့ ကိုယ်တွေ့ခံစားရပါမှ နားလည်နိုင်တာမျိုးပါ။ ဆေးညွှန်းဖတ်ကြည့်ယုံနဲ့ ဆေးရဲ့အာနိသင်ကို တကယ်မသိနိုင်သလို ဘယ်ရောဂါမှလဲ ပျောက်ကင်းနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အပြန်အလှန်ဖေးမကူညီခြင်း၊ စာနာထောက်ထားခြင်း၊ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများကို စောင့်ထိန်းလိုက်နာခြင်းစတဲ့ အရာတွေဆိုတာ ဘာသာရေးကောင်းတစ်ခုရဲ့ အခြေခံအချက်လောက်သာဖြစ်ပါသေးတယ်။ ဒါတွေဟာ စာရေးသူတို့ သတ္တလောကတိုးတက်ကောင်းမွန်စေဖို့အတွက် မရှိမဖြစ်တဲ့အရာတွေဖြစ်ပေမယ့် အဆုံးပန်းတိုင်တော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ဒီစကားကို ဒီမှာပြောရတာက အပေါ်ယံလေးမျှလောက်ကိုသာမကြည့်ပဲ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း စူးစမ်းစေချင်တာကြောင့်ပါ။ နောက်ပြီး ခရီးဆုံးပန်းတိုင်အထိ အရောက်လျှောက်စေချင်တဲ့ စေတနာဆန္ဒကြောင့်လည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အခြေခံအပိုင်းလောက်မှာဖြစ်နေတဲ့ အဆင်မပြေ အလိုမကျမှုတွေ ၊ အဆင်ပြေ ကျေနပ်မှုတွေကို ကျော်လွှားပြီး တကယ့်အစစ်အမှန်တရားရဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှု(သန္တိသုခ)ကို အရယူနိုင်ပါမှ အသိဉာဏ်အဆင့်မြင့်တဲ့ လူသားဆိုသောဘဝကို ရရကျိုး နပ်ပါလိမ့်မယ်။

အဟောင်းကိုပစ်၊ အသစ်ကိုရှာ ၊ အပြစ်ဆိုစရာ လုံးဝမရှိပါ။ သို့ပေမယ့် အနှစ်တွေ့အောင်တော့ ကြိုးစားပါ။

မေတ္တာဖြင့်
အရှင်ဉာဏိက